

lande att endast kristna kan antas till de ifrågavarande utbildningarna inte strider mot 1 kap. 2 § regeringsformen. Sedan lägger nämnden till att det inte heller i övrigt framkommit omständigheter som vid en helhetsbedömning skulle medföra att studiemedel inte bör ges.

Överklagandenämnden har således på ett tydligt sätt angivit att ett krav på tillhörighet till en viss tro för att bli antagen till en utbildning inte ensamt medför att en student inte kan få studiemedel för den utbildningen. Såvitt jag kan bedöma har **Överklagandenämnden för studiestöd** genom dessa beslut givit bra ledning för hur ärenden av denna art bör hanteras av Centrala studiemedelsnämnden.

Uppkomna frågor

Utifrån de här behandlade ärendena infinner sig raskt några frågor som kan vara värda att studera vidare. Mitt syfte är dock inte att besvara dem nu; jag nöjer mig med att ställa dem. Frågorna formuleras i ljuset av att ”ventilen” handlar om en inskränkning i en annars gynnande regelgivning.

Om man, som i förevarande fall, vill införa en begränsning i en rättighet, är det då lämpligt att göra den så allmän som regeringen gjorde i ”ventilen”?

”... på grund av omständigheter som rör utbildningen eller av något annat särskilt skäl inte rimligen bör ge rätt till studiemedel.”

Det är inte lätt att förstå innebörden och räckvidden av detta stadgande. Om man, som regeringen vill, ska använda 1 kap. 2 § regeringsformen för att tolka ”ventilen” blir det, som jag försökt visa, inte så mycket klarare vilka i övrigt ”godtagbara” utbildningar som skulle diskvalificeras vid studiemedelsgivning. Borde man inte kunna kräva en mer utförlig normgivning av regeringen i sådana här situationer?

Det kan finnas anledning att jämföra med andra föreskrifter där demokratikrav och liknande krav, förankrade i 1 kap. 2 § regeringsformen, ska ligga till grund för beslut. Främst vore det intressant att jämföra med liknande situationer där undantag ska göras i givna rättigheter avseende bidrag.²⁰ Hur har man på andra områden löst detta?

I regeringspromemorian och i konsekvensanalysen anges att 1 kap. 2 § regeringsformen ska användas vid tolkningen av ”ventilen”. Vilket värde har ett sådant uttalande? Ska inte *alla* rättstillämpare (och rättsskapare) i

²⁰ Se t.ex. SOU 2018:18 Statens stöd till trossamfund i ett mångreligiöst Sverige för en liknande nu aktuell situation.